Ole Gjems-Onstad
Tor S. Kildal
Cecilie Aasprong Dyrnes
Anders B. Mikelsen

MERVERDIAVGIFT – SPØRSMÅL OG SVAR

8. utgave

GYLDENDAL

OLE GJEMS-ONSTAD, TOR S. KILDAL, CECILIE AASPRONG DYRNES OG
ANDERS B. MIKELSEN

MERVERDIAVGIFT

SPØRSMÅL OG SVAR

8. UTGAVE

GYLDENDAL

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2021
8. utgave, 1. opplag 2021

ISBN 978-82-05-52405-7

Omslagsdesign: Gyldendal Akademisk
Sats: Type-it AS, Trondheim 2020
Brødtekst: 10,5/15 pkt. Minion

Alle henvendelser om boken kan rettes til
Gyldendal Akademisk
Postboks 6730 St. Olavs plass
0130 Oslo

www.gyldendal.no/akademisk
juridisk@gyldendal.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning, og kan straffes med bøter eller fengsel.

Alle Gyldendals bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier. Se www.gyldendal.no/miljo

Forord

For virkelig å forstå merverdiavgift er man nødt til å jobbe med oppgaver. Sammen med læreboken vil denne oppgavesamlingen dekke behovet for et fullstendig læreverk i faget. Best utbytte får man om man jobber grundig med oppgavene og leter i både rettskildene (merverdiavgiftsloven mv.) og læreboken etter svar, før man sjekker løsningsforslagene. Merk også at løsningsforslagene bare er forslag, og at det i flere av oppgavene kan være mulig å argumentere godt også for andre løsninger.

Løsningsforslagene er gjennomgått, revidert og oppdatert per 14. oktober 2020.

Et av krisetiltakene som følge av covid-19-pandemien har vært å sette den laveste merverdiavgiftssatsen ned fra 12 til 6 %. Dette midlertidige tiltaket er foreslått forlenget til 1. juli 2021. Vi har i denne boken valgt å benytte 12 % som laveste sats.

Advokat Cecilie Aasprong Dyrnes har hatt hovedansvaret for oppgaver og løsningsforslag i kapitlene 5–7, 9, 11 og 12, mens førsteamanuensis Anders B. Mikelsen har hatt hovedansvaret for oppgaver og løsningsforslag i kapitlene 1–4, 8, 10 og 13.

I kapittel 3 med oppgaver om EU er flere av spørsmålene og svarene på engelsk. Disse er tidligere benyttet ved eksamener på BIs masterstudium i skatte- og avgiftsrett og bygger på forslag fra Walter von der Korput og Christophe Waerzeggeers, som takkes for bidragene.

Vi er takknemlige for tilbakemeldinger om uenighet og feil samt forslag til nye oppgaver eller emner – cecilie.dyrnes@no.ey.com eller anders.mikelsen@bi.no.

Oslo, oktober 2020

Cecilie Aasprong Dyrnes Anders Bernhard Mikelsen

Innhold

DEL I

OPPGAVER 19

KAPITTEL 1

GRUNNPRINSIPPER OG HOVEDREGLER 21
Oppgave 1-1 Mekanisme 21
Oppgave 1-2 Omfang av merverdiavgift 21

KAPITTEL 2

TRANSAKSJONSKRAVET: OMSETNING OG UTTAK 22
Oppgave 2-1 Salg av brukt inventar 22
Oppgave 2-2 Salg og uttak av driftsmidler 22
Oppgave 2-3 Salg av kunst 23
Oppgave 2-4 Vareprøver 23
Oppgave 2-5 Overgang til merverdiavgiftssystemet 23
Oppgave 2-6 Omsetningsavgift 23
Oppgave 2-7 Nye utvidelser av avgiftsplikten 24
Oppgave 2-8 Forskuddsbetaling ved varesalg 24
Oppgave 2-9 Forskuddsbetaling innen bygg og anlegg 24
Oppgave 2-10 Tap på kundefordring 25
Oppgave 2-11 Salgspant og tilbakelevering 25
Oppgave 2-12 Refusjon av utgifter 25
Oppgave 2-13 Bytte av tjenester – reklameutdeling 26
Oppgave 2-14 Vennetjenester 26
Oppgave 2-15 Omsetning av brukte gjenstander 26
Oppgave 2-16 Omsetningsbegrepet – diverse transaksjoner 26

KAPITTEL 3

MERVERDIAVGIFT I EU: EN INNFØRING 28
Oppgave 3-1 EUs regelverk 28
Oppgave 3-2 EUs midlertidige ordning 28
Oppgave 3-3 Avgiftsplikt i EU versus Norge 28
Oppgave 3-4 Leveranser innen EU og EØS 28

Oppgave 3-5 Refusjonsordning 29
Oppgave 3-6 Ytelse av tjenester 29

Flervalgsoppgaver – multiple choice – om EU og merverdiavgiftssystemet 29
Oppgave 3-7 29
Oppgave 3-8 30
Oppgave 3-9 30
Oppgave 3-10 30
Oppgave 3-11 31
Oppgave 3-12 31
Oppgave 3-13 31
Oppgave 3-14 32
Oppgave 3-15 32
Oppgave 3-16 32
Oppgave 3-17 33
Oppgave 3-18 33
Oppgave 3-19 33
Oppgave 3-20 34
Oppgave 3-21 34
Oppgave 3-22 34
Oppgave 3-23 35
Oppgave 3-24 35
Oppgave 3-25 36
Oppgave 3-26 36
Oppgave 3-27 37
Oppgave 3-28 38
Oppgave 3-29 38
Oppgave 3-30 38
Oppgave 3-31 39
Oppgave 3-32 39
Oppgave 3-33 39
Oppgave 3-34 40
Oppgave 3-35 40
Oppgave 3-36 41
Oppgave 3-37 41
Oppgave 3-38 41
Oppgave 3-39 42
Oppgave 3-40 42
Oppgave 3-41 43

KAPITTEL 4

AVGIFTSSUBJEKTET 44
Oppgave 4-1 Salg av brukt inventar 44
Oppgave 4-2 Hobbyvirksomhet 44
Oppgave 4-3 Allmennyttig virksomhet 45
Oppgave 4-4 Utleie av betalingsautomater 45

Oppgave 4-5 Idrettsforenings kioskdrift 45
Oppgave 4-6 Registrering. Salg fra konkursbo 46
Oppgave 4-7 Registreringstidspunkt 46
Oppgave 4-8 Forhåndsregistrering 46
Oppgave 4-9 Kunstners salg på auksjon 47
Oppgave 4-10 Konkurs – inngående merverdiavgift 47
Oppgave 4-11 Kommisjonssalg 47
Oppgave 4-12 Frivillig registrering 48
Oppgave 4-13 Registrering av selskap 48
Oppgave 4-14 Fellesregistrering 48
Oppgave 4-15 Registrering 49
Oppgave 4-16 Avgiftsplikten for idrettslag 49
Oppgave 4-17 Reklameinntekter for idrettslag 50
Oppgave 4-18 Ikke-avgiftspliktig – salg av firma 50
Oppgave 4-19 Forfattere og royalty 51
Oppgave 4-20 Dirigenter 51

KAPITTEL 5

UNNTAK FRA LOVEN 52
Oppgave 5-1 Salg og utleie av hytter 52
Oppgave 5-2 Parkering 52
Oppgave 5-3 Boliganlegg 52
Oppgave 5-4 Scenekunst 53
Oppgave 5-5 Lege 53
Oppgave 5-6 Alpinsenter 53
Oppgave 5-7 Avgiftspliktige eller unntatte tjenester 54
Oppgave 5-8 Kunstverk I 54
Oppgave 5-9 Kunstverk II 54
Oppgave 5-10 Kunstverk og antikviteter 55
Oppgave 5-11 Konferanse I 55
Oppgave 5-12 Corporate finance 55
Oppgave 5-13 Konferanse II 56
Oppgave 5-14 Underleverandør til bank 56
Oppgave 5-15 Trening 56
Oppgave 5-16 Undervisningsinstitusjon – kjøp av databaser mv. 57
Oppgave 5-17 Barnehage og barnepass 57
Oppgave 5-18 Tanntekniske produkter 57
Oppgave 5-19 Lotterier mv. 57
Oppgave 5-20 Golf 57
Oppgave 5-21 Fotball 58

KAPITTEL 6

FRITAK FOR MERVERDIAVGIFT: OMSETNING MED NULLSATS 59
Oppgave 6-1 Bøker og aviser 59
Oppgave 6-2 Tidsskrifter 59
Oppgave 6-3 Aviser, blogg mv. 60

Oppgave 6-4 Gavesalg av forretning 61
Oppgave 6-5 Overdragelse av virksomhet 61
Oppgave 6-6 Kjøretøyer 61
Oppgave 6-7 Seilbåt 61
Oppgave 6-8 Fiskebåt 62
Oppgave 6-9 Varesalg I 62
Oppgave 6-10 Varesalg II 62
Oppgave 6-11 Fartøyer 62
Oppgave 6-12 Ambassader 62
Oppgave 6-13 Turistnæringen 63
Oppgave 6-14 Formidlingstjenester 63
Oppgave 6-15 Turistsalg 63
Oppgave 6-16 Tjenester til fartøy 64
Oppgave 6-17 Petroleumsvirksomhet 64
Oppgave 6-18 Garantireparasjoner 64

KAPITTEL 7

UTGÅENDE MERVERDIAVGIFT – BEREGNINGSGRUNNLAG OG AVGIFTSSATSER 65
Oppgave 7-1 Revisor 65
Oppgave 7-2 Advokat 65
Oppgave 7-3 Uttak. Rabatt 66
Oppgave 7-4 Avgiftssatser 66
Oppgave 7-5 Opplæring ved salg av vare 66
Oppgave 7-6 Eiendomsmegler 67
Oppgave 7-7 Optiker 67
Oppgave 7-8 Hotell 67

KAPITTEL 8

FRADRAG FOR INNGÅENDE MERVERDIAVGIFT 68
Oppgave 8-1 Skade bolighus – reparasjon 68
Oppgave 8-2 Inngående merverdiavgift – fradragsrett 68
Oppgave 8-3 Fradragsrett – settefisk mv. 68
Oppgave 8-4 Hotell og restaurant – forholdsmessig fordeling og uttak 69
Oppgave 8-5 Inngående merverdiavgift – fordeling 69
Oppgave 8-6 Oppføring av bedriftskantine 70
Oppgave 8-7 Forholdsmessig fordeling – utleievirksomhet 70
Oppgave 8-8 Forholdsmessig fordeling 71
Oppgave 8-9 Fordeling av inngående avgift – telefon privat/yrke 72
Oppgave 8-10 Utgifter til velferdstiltak 73
Oppgave 8-11 Utleie – fellesutgifter 74
Oppgave 8-12 Utenlandsk næringsdrivende 74
Oppgave 8-13 Dokumentasjon av kjøp 75
Oppgave 8-14 Racerbilkjører og reklame 75
Oppgave 8-15 Idrettsanlegg – hoppbakke 75

Oppgave 8-16 Salg av brukt lastebil 76
Oppgave 8-17 Bruktbilhandlers salg av brukte biler – ekstra utstyr 76
Oppgave 8-18 Bilforhandlers kjøp av privatbil 76
Oppgave 8-19 Salgsbil omgjøres til demonstrasjonsbil 76
Oppgave 8-20 Eget arbeid på personbil 77
Oppgave 8-21 Omsetning og reparasjon av brukte biler 77
Oppgave 8-22 Omsetning og reparasjon av brukte biler 78
Oppgave 8-23 Utarbeidelse og oppsett av plakater 78
Oppgave 8-24 Persontransport, provisjon, avgiftsberegning og fradragsrett 78

KAPITTEL 9

INTERNASJONAL HANDEL 80
Oppgave 9-1 Privatpersoners innførsel I 80
Oppgave 9-2 Privatpersoners innførsel II 80
Oppgave 9-3 Kjøp av programvarelisens 81
Oppgave 9-4 Netthandel 81
Oppgave 9-5 IT-tjenester 81
Oppgave 9-6 Innførsel av brukte gjenstander 82
Oppgave 9-7 Innførsel av varer I 82
Oppgave 9-8 Norsk advokat – svensk klient 82
Oppgave 9-9 Eiendomsmegler 83
Oppgave 9-10 Digitale tjenester I 83
Oppgave 9-11 Digitale tjenester II 83
Oppgave 9-12 Utenlandsk entreprenør 84
Oppgave 9-13 Innførsel av varer II 84
Oppgave 9-14 Hovedkontor og filial 84

Flervalgsoppgaver 84
Oppgave 9-15 84
Oppgave 9-16 85
Oppgave 9-17 85
Oppgave 9-18 85
Oppgave 9-19 86

KAPITTEL 10

JUSTERING OG SÆRREGLER FOR BYGGETILTAK 87
Oppgave 10-1 Oppføring og utleie av bygg 87
Oppgave 10-2 Frivillig registrering – påkostning og vedlikehold 87
Oppgave 10-3 Vedlikehold i egen regi 88
Oppgave 10-4 Bruksendring – justering 89
Oppgave 10-5 Salg – opphør – justering 89
Oppgave 10-6 Privat bruk – justering 89
Oppgave 10-7 Bruksendring bygg 90
Oppgave 10-8 Tilbakegående oppgjør – justering 90
Oppgave 10-9 Egenregibygg – justering 90

Oppgave 10-10 Salg av bygg – justering 91
Oppgave 10-11 Oppføring av bygg – delbetalinger 91
Oppgave 10-12 Oppføring av bygg – tomme lokaler 92
Oppgave 10-13 Egenregibygg – bruksendring – justering 93
Oppgave 10-14 Utleie, bruksendring og salg 94
Oppgave 10-15 Oppføring, utleie og salg 94
Oppgave 10-16 Bygg – oppføring, anskaffelser, utleie 95

KAPITTEL 11

OFFENTLIG SEKTOR 97
Oppgave 11-1 Vedlikehold av skole 97
Oppgave 11-2 Aksjeselskap eid av staten 97
Oppgave 11-3 Statsforetak 98
Oppgave 11-4 Kommunale elektrisitetsverk 98
Oppgave 11-5 Barnehager I 98
Oppgave 11-6 Boliger med helse-/sosialformål 99
Oppgave 11-7 Samarbeid om vaskeri 99
Oppgave 11-8 Barnehager II 99
Oppgave 11-9 Salg og utleie til kommune 100

Flervalgsoppgaver 101
Oppgave 11-10 101
Oppgave 11-11 101
Oppgave 11-12 101
Oppgave 11-13 101
Oppgave 11-14 102
Oppgave 11-15 102
Oppgave 11-16 102
Oppgave 11-17 103
Oppgave 11-18 103
Oppgave 11-19 103

KAPITTEL 12

SKATTEMELDING FOR MERVERDIAVGIFT, AVGIFTSREGNSKAP OG PERIODISERING 104
Oppgave 12-1 Innlevering av skattemelding for merverdiavgift I 104
Oppgave 12-2 Innlevering av skattemelding for merverdiavgift II 104
Oppgave 12-3 Utfylling av skattemelding for merverdiavgift I 105
Oppgave 12-4 Utfylling av skattemelding for merverdiavgift II 105
Oppgave 12-5 Utfylling av skattemelding for merverdiavgift III 106
Oppgave 12-6 Periodisering 107

KAPITTEL 13

BLANDEDE OPPGAVER 108
Oppgave 13-1 Hverdagshandel 108

Oppgave 13-2 Avansemetoden 108
Oppgave 13-3 Fradragsrett og fjernleverbare tjenester 109
Oppgave 13-4 Justering 110
Oppgave 13-5 Hverdagshandel 110
Oppgave 13-6 Uttak 111
Oppgave 13-7 Smitteregelen og fradrag 111
Oppgave 13-8 Fradragsrett og justering 112

DEL II

LØSNINGSFORSLAG 113

KAPITTEL 1

GRUNNPRINSIPPER OG HOVEDREGLER 115
Løsningsforslag 1-1 115
Løsningsforslag 1-2 115

KAPITTEL 2

TRANSAKSJONSKRAVET: OMSETNING OG UTTAK 117
Løsningsforslag 2-1 117
Løsningsforslag 2-2 117
Løsningsforslag 2-3 118
Løsningsforslag 2-4 118
Løsningsforslag 2-5 119
Løsningsforslag 2-6 119
Løsningsforslag 2-7 120
Løsningsforslag 2-8 121
Løsningsforslag 2-9 121
Løsningsforslag 2-10 122
Løsningsforslag 2-11 123
Løsningsforslag 2-12 123
Løsningsforslag 2-13 124
Løsningsforslag 2-14 124
Løsningsforslag 2-15 125
Løsningsforslag 2-16 125

KAPITTEL 3

MERVERDIAVGIFT I EU: EN INNFØRING 127
Løsningsforslag 3-1 127
Løsningsforslag 3-2 128
Løsningsforslag 3-3 128
Løsningsforslag 3-4 129
Løsningsforslag 3-5 130
Løsningsforslag 3-6 131
Løsningsforslag 3-7 131
Løsningsforslag 3-8 132

Løsningsforslag 3-9 132
Løsningsforslag 3-10 132
Løsningsforslag 3-11 132
Løsningsforslag 3-12 132
Løsningsforslag 3-13 132
Løsningsforslag 3-14 132
Løsningsforslag 3-15 133
Løsningsforslag 3-16 133
Løsningsforslag 3-17 133
Løsningsforslag 3-18 133
Løsningsforslag 3-19 133
Løsningsforslag 3-20 133
Løsningsforslag 3-21 133
Løsningsforslag 3-22 134
Løsningsforslag 3-23 134
Løsningsforslag 3-24 134
Løsningsforslag 3-25 135
Løsningsforslag 3-26 135
Løsningsforslag 3-27 136
Løsningsforslag 3-28 136
Løsningsforslag 3-29 136
Løsningsforslag 3-30 136
Løsningsforslag 3-31 137
Løsningsforslag 3-32 137
Løsningsforslag 3-33 137
Løsningsforslag 3-34 137
Løsningsforslag 3-35 138
Løsningsforslag 3-36 138
Løsningsforslag 3-37 138
Løsningsforslag 3-38 138
Løsningsforslag 3-39 138
Løsningsforslag 3-40 139
Løsningsforslag 3-41 139

KAPITTEL 4

AVGIFTSSUBJEKTET 140
Løsningsforslag 4-1 140
Løsningsforslag 4-2 142
Løsningsforslag 4-3 142
Løsningsforslag 4-4 144
Løsningsforslag 4-5 144
Løsningsforslag 4-6 145
Løsningsforslag 4-7 146
Løsningsforslag 4-8 147
Løsningsforslag 4-9 147
Løsningsforslag 4-10 149

Løsningsforslag 4-11 149
Løsningsforslag 4-12 151
Løsningsforslag 4-13 152
Løsningsforslag 4-14 152
Løsningsforslag 4-15 153
Løsningsforslag 4-16 154
Løsningsforslag 4-17 154
Løsningsforslag 4-18 156
Løsningsforslag 4-19 156
Løsningsforslag 4-20 157

KAPITTEL 5

UNNTAK FRA LOVEN 158
Løsningsforslag 5-1 158
Løsningsforslag 5-2 158
Løsningsforslag 5-3 159
Løsningsforslag 5-4 159
Løsningsforslag 5-5 159
Løsningsforslag 5-6 160
Løsningsforslag 5-7 160
Løsningsforslag 5-8 161
Løsningsforslag 5-9 161
Løsningsforslag 5-10 161
Løsningsforslag 5-11 162
Løsningsforslag 5-12 162
Løsningsforslag 5-13 163
Løsningsforslag 5-14 163
Løsningsforslag 5-15 164
Løsningsforslag 5-16 164
Løsningsforslag 5-17 164
Løsningsforslag 5-18 165
Løsningsforslag 5-19 165
Løsningsforslag 5-20 165
Løsningsforslag 5-21 165

KAPITTEL 6

FRITAK FOR MERVERDIAVGIFT: OMSETNING MED NULLSATS 166
Løsningsforslag 6-1 166
Løsningsforslag 6-2 166
Løsningsforslag 6-3 167
Løsningsforslag 6-4 168
Løsningsforslag 6-5 168
Løsningsforslag 6-6 168
Løsningsforslag 6-7 169
Løsningsforslag 6-8 169
Løsningsforslag 6-9 169

Løsningsforslag 6-10 169
Løsningsforslag 6-11 169
Løsningsforslag 6-12 170
Løsningsforslag 6-13 170
Løsningsforslag 6-14 171
Løsningsforslag 6-15 171
Løsningsforslag 6-16 172
Løsningsforslag 6-17 172
Løsningsforslag 6-18 173

KAPITTEL 7
UTGÅENDE MERVERDIAVGIFT – BEREGNINGSGRUNNLAG OG AVGIFTSSATSER 174
Løsningsforslag 7-1 174
Løsningsforslag 7-2 174
Løsningsforslag 7-3 175
Løsningsforslag 7-4 175
Løsningsforslag 7-5 176
Løsningsforslag 7-6 176
Løsningsforslag 7-7 176
Løsningsforslag 7-8 176

KAPITTEL 8
FRADRAG FOR INNGÅENDE MERVERDIAVGIFT 177
Løsningsforslag 8-1 177
Løsningsforslag 8-2 177
Løsningsforslag 8-3 177
Løsningsforslag 8-4 179
Løsningsforslag 8-5 179
Løsningsforslag 8-6 181
Løsningsforslag 8-7 182
Løsningsforslag 8-8 184
Løsningsforslag 8-9 186
Løsningsforslag 8-10 187
Løsningsforslag 8-11 188
Løsningsforslag 8-12 189
Løsningsforslag 8-13 190
Løsningsforslag 8-14 191
Løsningsforslag 8-15 191
Løsningsforslag 8-16 192
Løsningsforslag 8-17 192
Løsningsforslag 8-18 192
Løsningsforslag 8-19 193
Løsningsforslag 8-20 193
Løsningsforslag 8-21 194

Løsningsforslag 8-22 195
Løsningsforslag 8-23 195
Løsningsforslag 8-24 196

KAPITTEL 9

INTERNASJONAL HANDEL 198
Løsningsforslag 9-1 198
Løsningsforslag 9-2 199
Løsningsforslag 9-3 199
Løsningsforslag 9-4 199
Løsningsforslag 9-5 200
Løsningsforslag 9-6 200
Løsningsforslag 9-7 201
Løsningsforslag 9-8 202
Løsningsforslag 9-9 202
Løsningsforslag 9-10 203
Løsningsforslag 9-11 203
Løsningsforslag 9-12 203
Løsningsforslag 9-13 204
Løsningsforslag 9-14 204
Løsningsforslag 9-15 204
Løsningsforslag 9-16 204
Løsningsforslag 9-17 204
Løsningsforslag 9-18 205
Løsningsforslag 9-19 205

KAPITTEL 10

JUSTERING OG SÆRREGLER FOR BYGGETILTAK 206
Løsningsforslag 10-1 206
Løsningsforslag 10-2 206
Løsningsforslag 10-3 208
Løsningsforslag 10-4 208
Løsningsforslag 10-5 210
Løsningsforslag 10-6 210
Løsningsforslag 10-7 211
Løsningsforslag 10-8 213
Løsningsforslag 10-9 214
Løsningsforslag 10-10 215
Løsningsforslag 10-11 216
Løsningsforslag 10-12 217
Løsningsforslag 10-13 219
Løsningsforslag 10-14 220
Løsningsforslag 10-15 221
Løsningsforslag 10-16 222

KAPITTEL 11

OFFENTLIG VIRKSOMHET – STAT, KOMMUNE OG OFFENTLIGE FORETAK 225
Løsningsforslag 11-1 225
Løsningsforslag 11-2 226
Løsningsforslag 11-3 226
Løsningsforslag 11-4 226
Løsningsforslag 11-5 228
Løsningsforslag 11-6 228
Løsningsforslag 11-7 229
Løsningsforslag 11-8 229
Løsningsforslag 11-9 230
Løsningsforslag 11-10 231
Løsningsforslag 11-11 231
Løsningsforslag 11-12 232
Løsningsforslag 11-13 232
Løsningsforslag 11-14 232
Løsningsforslag 11-15 232
Løsningsforslag 11-16 233
Løsningsforslag 11-17 233
Løsningsforslag 11-18 233
Løsningsforslag 11-19 233

KAPITTEL 12

SKATTEMELDING FOR MERVERDIAVGIFT, AVGIFTSREGNSKAP OG PERIODISERING 234
Løsningsforslag 12-1 234
Løsningsforslag 12-2 234
Løsningsforslag 12-3 235
Løsningsforslag 12-4 236
Løsningsforslag 12-5 237
Løsningsforslag 12-6 238

KAPITTEL 13

BLANDEDE OPPGAVER 239
Løsningsforslag 13-1 239
Løsningsforslag 13-2 239
Løsningsforslag 13-3 240
Løsningsforslag 13-4 240
Løsningsforslag 13-5 241
Løsningsforslag 13-6 242
Løsningsforslag 13-7 242
Løsningsforslag 13-8 243

Del I

Oppgaver